

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-76-5971

Chișinău

15 iunie 2022

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege privind recensământul populației și locuințelor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.385 din 15 iunie 2022.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Biroul Național de Statistică.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă și în limba rusă – 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română – 13 file și în limba rusă – 15 file);
3. Nota informativă la proiectul de lege (6 file);
4. Analiza impactului de Reglementare a proiectului de lege – 10 file;
5. Avize și recomandări (62 file);
6. Raportul de expertiză de compatibilitate al Centrului de Armonizare a Legislației (6 file);
7. Raportul de expertiză al Centrului Național Anticorupție (6 file);
8. Raportul de expertiză al Ministerului Justiției (3 file);
9. Sinteza obiecțiilor și propunerilor (86 file);
10. Tabelul de concordanță (26 file).

Secretar general adjunct al Guvernului

S. ȚURCANU

Svetlana ȚURCANU

Ex.: Dumitru Celonenco
Tel.: 022 250 427
e-mail: dimitru.celonenco@gov.md

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr.	241	
"16"	06	2022
Ora		

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 385

din 15 iunie 2022

Chișinău

Pentru aprobarea proiectului de lege privind recensământul populației și locuințelor

În temeiul art. 6 lit. c), e) și h) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind recensământul populației și locuințelor.

Prim-ministru

Contrasemnează

Ministrul justiției

NATALIA GAVRILIȚA

Sergiu Litvinenco

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****privind recensământul populației și locuințelor**

Având în vedere angajamentele asumate la capitolul 6 art. 41-46 din Acordul de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte (ratificat la 2 iulie 2014 prin Legea nr. 112/2014), care se referă la alinierea treptată a legislației Republicii Moldova la acquis-ul UE în domeniul statisticii, Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune parțial Regulamentul (CE) nr. 763/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 privind recensământul populației și al locuințelor, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 218 din 13 august 2008.

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE**Articolul 1. Scopul legii**

Scopul prezentei legi este de a crea cadrul juridic general necesar privind organizarea și efectuarea recensămintelor populației și locuințelor (în continuare – *recensământ*) pentru producerea și diseminarea indicatorilor statistici de recensământ.

Articolul 2. Obiectul de reglementare

(1) Prezenta lege reglementează:

a) atribuțiile organelor care asigură organizarea și efectuarea recensământului, raporturile juridice care apar între entitățile care contribuie la organizarea și efectuarea recensământului, precum și unitățile de recensare care fac obiectul recensământului;

b) modul de organizare, efectuare și finanțare a recensământului.

(2) Organizarea și efectuarea recensământului se realizează de către Biroul Național de Statistică (în continuare – *BNS*), în concordanță cu recomandările Comisiei Economice pentru Europa a Organizației Națiunilor Unite în domeniul recensământului populației și locuințelor, cu suportul Comisiei Naționale pentru Recensământul Populației și Locuințelor, comisiilor teritoriale subordonate

acesteia, autorităților administrative, instituțiilor și altor entități prevăzute la art. 3 alin. (2) pct. 2).

Articolul 3. Domeniul de aplicare

(1) Fac obiectul recenzării următoarele unități de recensare:

- a) persoanele cu reședință obișnuită în Republica Moldova la data de referință a recensământului;
- b) persoanele cu domiciliul în Republica Moldova aflate peste hotare pe un termen de până la 12 luni, la muncă, la studii și în alte scopuri;
- c) cetățenii Republicii Moldova din cadrul misiunilor diplomatice, al oficiilor consulare, Forțelor Armate ale Republicii Moldova și membrii familiilor acestora aflați peste hotare;
- d) gospodăriile casnice și nucleeele familiale;
- e) clădirile de locuit;
- f) clădirile cu altă destinație decât cea de locuit, dacă există cel puțin o locuință în acestea;
- g) locuințele situate în orice clădire, indiferent dacă sunt ocupate sau nu la data de referință a recensământului;
- h) spațiile colective de locuit.

(2) Prezenta lege se aplică:

- 1) persoanelor fizice care fac obiectul recenzării, indicate la alin. (1) lit. a)-c);
- 2) entităților care contribuie la organizarea și efectuarea recensământului:
 - a) ministerelor și altor autorități administrative centrale, instituțiilor publice, autorităților publice autonome și întreprinderilor de stat care, în corespundere cu competențele și atribuțiile lor, facilitează și asigură acces la datele din registrele și sistemele informaționale gestionate în calitate de posesor sau deținător, care conțin date privind persoane fizice, clădiri, locuințe, spații colective de locuit, gospodării și familii, și acordă sprijin la consultarea metodologiei, la promovarea recensământului, la identificarea și recenzarea populației cu statut special;
 - b) autorităților administrației publice locale, care, în corespundere cu competențele și atribuțiile lor, contribuie la asigurarea acoperirii la recensământ a populației rezidente (în continuare – *populație*) din localitățile administrate de către acestea;
 - c) organizațiilor necomerciale, inclusiv organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, grupurilor subreprezentate, cultelor religioase care acordă sprijin la consultarea variabilelor de recensământ, la promovarea recensământului și la identificarea grupurilor de populație pe care le reprezintă;
 - d) persoanelor juridice de drept privat care oferă datele individuale deținute BNS și facilitează accesul personalului temporar de recensământ în clădirile rezidențiale aflate în proprietate privată, în vederea desfășurării activităților de recensământ.

(3) Prezenta lege nu se aplică următoarelor categorii de persoane:

a) cetățenilor străini care se află pe teritoriul țării pe o perioadă mai mică de 12 luni anterior datei de referință a recensământului și care nu intenționează să rămână în țară mai mult de 12 luni;

b) cetățenilor străini din cadrul misiunilor diplomatice, al oficiilor consulare și forțelor armate străine și membrilor familiilor acestora aflați pe teritoriul Republicii Moldova.

(4) Prevederile art. 6 alin. (1), art. 9 lit. f), art. 11 alin. (2) lit. g), art. 15, art. 19 alin. (8), art. 21 alin. (2), art. 28, 29 și 30 din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre, art. 5, 13, 14, 16, 17, 23 și 24 din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal se aplică în măsura în care nu contravin prevederilor prezentei legi.

Articolul 4. Noțiuni utilizate

În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

autorecenzare – acțiune prin care înregistrarea informațiilor cuprinse în chestionarele de recensământ pentru o anumită unitate de recensare este efectuată de către persoana însăși online sau pe suport de hârtie;

chestionar de recensământ – instrument de cercetare statistică, inclusiv în format electronic, ce constă într-un șir de întrebări concepute pentru colectarea datelor despre populație și locuințe în vederea realizării obiectivelor recensământului;

clădire – construcție permanentă care include spații locuite sau locuințe pentru uz sezonier sau secundare, sau care sunt vacante;

caracteristici esențiale ale recensământului – înregistrare individuală, simultaneitate, universalitate în cadrul unui teritoriu definit, disponibilitatea datelor pe zone geografice mici și periodicitate definită;

date administrative – date (care conțin sau nu identificatori unici) colectate de către autorități și instituții publice, inclusiv cele cu statut autonom, sau colectate în numele acestora, altele decât producători de statistici oficiale, precum și de către persoane juridice de drept privat, în conformitate cu alte acte normative decât cele din domeniul statisticii oficiale și utilizate în scop administrativ (nu în scop statistic sau de cercetare);

identificator statistic unic – cod numeric unic, generat în scopuri exclusiv statistice în urma aplicării asupra fiecărui IDNP (număr de identificare de stat al persoanei fizice) a unui algoritm specific de pseudonimizare utilizat într-o bază de date sau în orice listă de unități statistice;

locuință – construcție sau încăpere izolată, alcătuită din una sau mai multe camere de locuit și din încăperi auxiliare (bucătărie, bloc sanitar etc.), care satisface cerințele de trai ale uneia sau ale mai multor persoane; în calitate de locuință sunt recunoscute casele de locuit individuale, apartamentele, încăperile locuibile din cămine și din clădiri cu altă destinație, precum și altă unitate de

locuit mobilă sau improvizată, care este utilizată ca locuință la data de referință a recensământului;

nucleu familial – unitatea constituită din soț sau partener și soție sau parteneră fără copii, soț sau partener și soție sau parteneră cu copii necăsătoriți sau unul dintre părinți cu copii;

personal temporar de recensământ – persoane contractate pe o perioadă determinată pentru organizarea și efectuarea recensământului, inclusiv pentru recensământul de probă și ancheta postrecenzare;

populație rezidentă – totalitatea persoanelor cu cetățenia Republicii Moldova, cetățenie străină sau apatrizi, care, la data de referință a recensământului, au reședința obișnuită pe teritoriul țării;

procesarea datelor – etapă complexă a procesului statistic realizată prin activități de codificare, clasificare, validare, agregare, corelare, modelare, analiză statistică, stocare, arhivare, bazate pe metode științifice și utilizând infrastructură, sisteme și aplicații informatice;

reședință obișnuită – loc în care o persoană își petrece în mod normal perioada de odihnă zilnică, indiferent de absențele temporare în scopul odihnei, concediului/vacanței, vizitelor la rude și prieteni, afacerilor, tratamentului medical sau pelerinajelor religioase. Se consideră că au reședință obișnuită într-o unitate administrativ-teritorială persoanele care: a) au locuit la locul lor de reședință obișnuită o perioadă neîntreruptă de cel puțin 12 luni înainte de data de referință; sau b) au sosit la locul lor de reședință obișnuită cu cel mult 12 luni înainte de data de referință, cu intenția de a rămâne pentru cel puțin un an. În cazul în care nu se pot determina circumstanțele descrise la lit. a) și b), „reședință obișnuită” se consideră domiciliul sau reședința temporară a persoanei;

recensământ al populației și locuințelor – procesul de planificare, colectare, prelucrare, evaluare, diseminare și analiză a datelor despre persoane (demografice, sociale și economice), gospodării și locuințe dintr-o țară, cu referire la un anumit moment de timp;

recenzare – colectarea datelor individuale despre o persoană, locuință și gospodărie cu participarea directă a acelei persoane sau gospodării sau indirect, utilizând datele individuale deja înregistrate în sursele de date administrative și/sau private;

spațiu colectiv de locuit – una sau mai multe clădiri distincte, aflate pe aceeași adresă, destinate a fi locuite, pe perioade diferite de timp, de către grupuri de persoane, în general nelegate între ele prin legături de rudenie, care sunt reunite, de regulă, în scopuri și interese comune și care pot folosi în comun unele spații și instalații, cum ar fi băi, bucătării, săli de mese;

unități de recenzare – persoanele fizice, gospodăriile casnice, locuințele și clădirile în care acestea sunt situate despre care se vor colecta informații la recensământ;

variabilă de recensământ – caracteristică a unității de recensare (persoană, gospodărie, locuință sau clădire) ce poate lua mai mult de o valoare dintr-un set de valori și care stă la baza calculării indicatorilor statistici de recensământ.

Articolul 5. Scopul și obiectivul recensământului

(1) Scopul recensământului este de a oferi informații de interes public despre populație și locuințe pentru elaborarea, monitorizarea și evaluarea politicilor, argumentarea deciziilor de dezvoltare umană, pentru cercetarea științifică și dezvoltarea mediului de afaceri.

(2) Recensământul are ca obiectiv general producerea, în condiții de calitate și comparabilitate internațională, de statistici oficiale naționale sub forma unor indicatori statistici privind numărul și distribuția teritorială, la cel mai mic nivel teritorial, a populației rezidente, structura demografică și caracteristicile socioeconomice, date referitoare la gospodăriile casnice, locuințe, condițiile de locuit ale populației și clădirile în care se situează locuințele acestora.

(3) Recensământul oferă bază pentru estimările anuale ale numărului populației țării și bază de sondaj pentru cercetările statistice selective.

Capitolul II

ORGANIZAREA ȘI EFECTUAREA RECENSĂMÂNTULUI

Articolul 6. Data de referință a recensământului și perioada de colectare a datelor

(1) Recensământul este efectuat în cadrul rundelor mondiale, la intervale regulate de timp de cel puțin o dată la 10 ani.

(2) Data de referință și perioada de colectare a datelor de recensământ se stabilesc de către Guvern.

(3) Informațiile înregistrate la recensământ reflectă caracteristicile populației și locuințelor conform situației la ora 00.00 a datei de referință, care este prima zi a perioadei de colectare a datelor.

Articolul 7. Obligativitatea participării la recensământ

(1) Participarea la recensământ a persoanelor care îndeplinesc condițiile de la art. 3 alin. (1) lit. a)-c) este obligatorie.

(2) Persoanele care fac obiectul recenzării au următoarele obligații:

a) de a se autorecenza sau de a fi recenzate;

b) de a furniza, pe propria răspundere, informații corecte și complete conform chestionarelor de recensământ;

c) de a respecta și de a nu obstructiona activitatea personalului de recensământ;

d) de a se identifica prin prezentarea corectă a IDNP-ului în baza actului de identitate sau a altui act oficial.

(3) Modul de participare la recensământ a persoanelor care fac obiectul recenzării, inclusiv prin autorecenzare, este stabilit de Guvern.

(4) Persoanele care fac obiectul recenzării au dreptul de a fi informate cu privire la:

- a) scopul recensământului;
- b) drepturile și obligațiile privind furnizarea informațiilor solicitate;
- c) măsurile aplicate pentru a asigura confidențialitatea statistică.

(5) În cazul în care unul sau mai mulți membri ai gospodăriei casnice lipsesc, recenzorul completează chestionarele de recensământ în baza informațiilor furnizate de ceilalți membri ai gospodăriei care au capacitatea deplină de exercițiu, dacă ei cunosc răspunsurile la întrebările din chestionar. Informația necesară despre copiii minori va fi furnizată de către reprezentanții legali.

Articolul 8. Finanțarea recensământului

Finanțarea lucrărilor de organizare și de efectuare a recensământului se realizează din bugetul de stat, în limitele alocațiilor aprobate prin legea bugetară anuală, precum și din alte surse financiare neinterzise de lege.

Articolul 9. Personalul temporar de recensământ

(1) Personalul temporar de recensământ este antrenat în organizarea și efectuarea recensământului prin contractare.

(2) Modalitatea de contractare și condițiile de remunerare a personalului temporar de recensământ se stabilesc de către Guvern.

Articolul 10. Campania de comunicare și promovare

(1) Prin intermediul mass-mediei, BNS va informa printr-o campanie de comunicare și promovare despre scopul, modalitatea de organizare și efectuare a recensământului.

(2) Campania de comunicare și promovare începe cu cel puțin opt săptămâni înainte de data de referință a recensământului și se încheie cu diseminarea rezultatelor finale ale recensământului.

(3) Mesajele de comunicare și promovare a recensământului în mass-media sunt difuzate în calitate de mesaje de interes public (publicitate socială).

(4) La solicitarea BNS, mesaje de interes public sunt difuzate în mod gratuit de către:

- a) publicațiile periodice publice – în publicațiile periodice și pe pagina web;
- b) agențiile de presă fondate de autoritățile publice – pe pagina web;
- c) furnizorii publici de servicii media, naționali și regionali – în toate serviciile media audiovizuale lineare, în orele de maximă audiență;
- d) furnizorii publici de servicii media, naționali și regionali – în toate serviciile media audiovizuale nelineare.

Articolul 11. Informațiile colectate la recensământ

(1) Pentru atingerea obiectivului general al recensământului prevăzut la art. 5 alin. (2) sunt colectate informații cu privire la tematicile de recensământ de bază la nivel de unități de recensare, cum ar fi:

- a) caracteristicile demografice și sociale ale populației;
- b) caracteristicile geografice și migraționale ale populației;
- c) caracteristicile economice ale populației, inclusiv privind activitatea agricolă a acesteia;
- d) condițiile de locuit ale populației;
- e) caracteristicile gospodăriilor casnice și ale familiilor;
- f) caracteristicile clădirilor și locuințelor.

(2) Variabilele care formează conținutul chestionarelor de recensământ sunt stabilite de BNS.

(3) În vederea colectării datelor și a obținerii rezultatelor finale ale recensământului, BNS creează, completează și prelucrează o bază de date cu înregistrări individuale, care se vor obține prin:

- a) colectare directă de la populație prin autorecenzare sau interviu față în față;
- b) colectare indirectă din surse de date administrative și private, inclusiv prin completarea răspunsurilor la unele (sau toate) întrebări din chestionarele electronice de către BNS cu informațiile identificate în baze de date ale persoanelor juridice de drept public și privat.

(4) Informațiile colectate la recensământ, de la populație și din surse de date administrative și private, sunt prelucrate pentru:

- a) calcularea numărului populației rezidente a Republicii Moldova la data de referință a recensământului;
- b) determinarea valorilor variabilelor de recensământ pentru fiecare unitate de recensare;
- c) calcularea indicatorilor statistici determinați pe baza variabilelor de recensământ.

(5) Recensământul populației și locuințelor poate fi integrat cu alte recensăminte, precum cel agricol, în baza hotărârii Guvernului.

Articolul 12. Metode de efectuare a recensământului

(1) Recensământul poate fi efectuat prin următoarele metode:

- a) recensământ tradițional – cercetarea exhaustivă în teren, cu colectarea datelor prin interviu față în față de către personalul de recensământ și prin autorecenzare;
- b) o combinație de recensământ tradițional și cercetare prin sondaj;
- c) recensământ pe bază de registre – construit în jurul unui set de registre de bază care conțin date cuprinzătoare despre unitățile de recensare;
- d) o combinație a metodelor de recensământ enumerate la lit. a), b) și c).

(2) Metoda de efectuare a recensământului se stabilește de către BNS, asigurând, în măsura posibilităților, caracteristicile esențiale ale recensământului.

Articolul 13. Accesul la date administrative și private

(1) BNS este în drept să acceseze, să extragă și să prelucreze în scopul recensământului datele cu caracter personal transmise de posesori și deținători de date administrative și private (din registre și sisteme informaționale gestionate de aceștia) despre caracteristicile prevăzute la art. 11 alin. (1) în condițiile statuate la alin. (5), inclusiv prin platforma de interoperabilitate (MConnect) sau servicii de rețea.

(2) BNS este în drept să combine și să integreze, în scopul producerii statisticilor oficiale de recensământ, datele cu caracter personal, colectate direct de la respondenți și indirect – din surse de date administrative și private, prin utilizarea IDNP-ului și a altor caracteristici care permit identificarea directă sau indirectă a unităților de recensare.

(3) Datele administrative și private accesate, extrase și prelucrate de BNS, pot înlocui parțial sau integral colectarea directă a informațiilor pentru unitățile de recensare.

(4) Posesorii și/sau deținătorii de date administrative și private sunt obligați să transmită cu titlu gratuit datele individuale, inclusiv datele cu caracter personal din registrele, sistemele informaționale, sistemele de evidență a datelor cu caracter personal, gestionate în calitate de posesor sau deținător, cum ar fi:

- a) Sistemul informațional automatizat Registrul de stat al populației;
- b) Registrul bunurilor imobile;
- c) Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră;
- d) Sistemul informațional de management în educație;
- e) Registrul de stat al evidenței individuale în sistemul public de asigurări sociale;
- f) sistemele informaționale ale Companiei Naționale de Asigurări în Medicină;
- g) Registrul funcționarilor electorali;
- h) datele din resursele informaționale private ale prestatorilor de servicii și furnizorilor de utilități publice (apă, telefonie fixă și mobilă, gaze, energie electrică și termică etc.);
- i) alte registre, sisteme informaționale, sisteme de evidență a datelor cu caracter personal relevante recensământului conform listei aprobate de către Guvern, la propunerea BNS.

(5) Lista categoriilor de date individuale, inclusiv de date cu caracter personal, la nivel de înregistrare individuală, stocate și prelucrate de sursele de date menționate la alin. (4), formatul și termenul de transmitere a acestora se aprobă de către Guvern, la propunerea BNS.

(6) Transmiterea datelor individuale, inclusiv a datelor cu caracter personal, necesare recensământului din surse administrative sau private,

identificate prin IDNP sau alți identificatori de stat în cazul persoanelor fizice și a altor identificatori în cazul locuințelor și clădirilor, se efectuează prin platforma de interoperabilitate (MConnect), în conformitate cu cadrul normativ general în domeniul schimbului de date și interoperabilității, sau, dacă nu este posibil prin intermediul acestei platforme, prin intermediul altor mijloace și procedee, cu asigurarea confidențialității și protecției datelor, inclusiv al serviciilor de rețea. La prelucrarea datelor individuale, prevederile art. 6 și art. 7 alin. (2) din Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate se aplică în măsura în care nu contravin cerințelor prezentei legi.

(7) Transmiterea datelor prevăzute la alin. (4) de către posesorii și deținătorii de date administrative nu este considerată ca fiind incompatibilă cu scopul inițial al acestora, inclusiv nu se consideră o încălcare a confidențialității, securității și conformității datelor, indiferent de regimul juridic al restricțiilor și limitărilor aplicat în raport cu acestea, cu excepția datelor atribuite la secretul de stat, în condițiile Legii nr. 245/2008 cu privire la secretul de stat.

Articolul 14. Prelucrarea datelor

(1) Prin prezenta lege, în vederea îndeplinirii obligațiilor sale legale, BNS dispune de mandatul legal, în condițiile prevăzute la art. 5 pct. 1) lit. b) din Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, de a colecta și de a prelucra datele individuale necesare, corespunzător principiilor stabilite în art. 4 din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

(2) BNS, dispunând de drepturile și responsabilitățile de operator de date cu caracter personal ce rezultă din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, este autoritatea investită cu competența de a stabili modalitatea și mijloacele de prelucrare a datelor cu caracter personal.

(3) În îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de prezenta lege care presupun prelucrări de date cu caracter personal, BNS se conduce de politica aprobată de BNS privind securitatea datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, care conține norme de protecție a datelor cu caracter personal, aprobate prin ordin al directorului general al BNS, în cuprinsul cărora sunt descrise mecanismele și mijloacele de prelucrare, măsurile tehnice și organizatorice pentru stocarea datelor în condiții de siguranță, modul de acces la datele colectate doar pentru persoanele autorizate în acest sens, aspecte privind instruirea personalului implicat.

(4) Prelucrarea datelor la recensământ se realizează cu înregistrarea numărului de identificare de stat al persoanei fizice (IDNP) sau a altui identificator atribuit de stat, pentru a asigura exhaustivitatea recenzării și calitatea datelor.

(5) La colectarea datelor, IDNP-ul sau alt identificator de stat al persoanei fizice este criptat cu ajutorul unui algoritm stabilit de BNS, în momentul în care datele individuale sunt salvate în baza de date de recensământ.

(6) Baza de date de recensământ pseudonimizată este utilizată pentru producerea indicatorilor statistici finali ai recensământului, fiind creată din înregistrări individuale. Asupra acestora au loc operațiuni de procesare precum:

- a) codificarea informației;
- b) validarea pe baza unei liste de reguli de validare;
- c) corectarea valorilor eronate;
- d) ștergerea înregistrărilor care nu sunt unice;
- e) imputarea prin metode statistice (nu se aplică pentru etnie, limba maternă și religie);
- f) calculul indicatorilor statistici care vor sta la baza producerii rezultatelor recensământului.

(7) Procesul de pseudonimizare constă în atribuirea unui identificator statistic unic pentru datele cu caracter personal (numărul de identificare de stat (IDNP), nume, prenume).

(8) Se interzice BNS de a transmite altor persoane fizice sau juridice datele cu caracter personal colectate în scopul recensământului.

Articolul 15. Recensământul de probă

(1) Recensământul de probă reprezintă un exercițiu de testare a recensământului la o scară mai mică, care are sarcina de a verifica toate activitățile de recensământ, incluzând, însă nelimitându-se la: metodologia recensământului, conținutul chestionarelor, instruirea personalului temporar, măsurile organizatorice, procesul tehnologic de prelucrare a datelor și măsurile de protecție a datelor individuale.

(2) Perioada și modul de efectuare a recensământului de probă se stabilesc de către BNS.

Articolul 16. Diseminarea rezultatelor recensământului

(1) Rezultatele preliminare și finale ale recensământului sunt făcute publice utilizatorilor și se diseminează conform prevederilor Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, în corespundere cu programul de diseminare a rezultatelor recensământului.

(2) Rezultatele recensământului se diseminează la nivel național și teritorial conform Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, astfel încât prin aplicarea metodelor de control al divulgării statistice să se asigure confidențialitatea datelor.

(3) Rezultatele finale ale recensământului ce cuprind date spațiale se diseminează în conformitate cu prevederile Legii nr. 254/2016 cu privire la infrastructura națională de date spațiale.

Articolul 17. Stocarea datelor

(1) Termenul de stocare a datelor de recensământ pseudonimizate în format electronic este de 100 de ani de la data de referință.

(2) Termenul de stocare a datelor colectate pe suport de hârtie este de un an de la diseminarea rezultatelor finale ale recensământului, după care sunt transmise spre reciclare (distrugerea ireversibilă) în corespundere cu cerințele de conformitate și securitate care se impun a fi aplicate în cazul acestor informații cu accesibilitate limitată.

Capitolul III **TRIBUȚII ȘI RESPONSABILITĂȚI**

Articolul 18. Biroul Național de Statistică

Biroul Național de Statistică este responsabil de organizarea și efectuarea recensământului, având următoarele atribuții principale:

a) elaborează cadrul normativ pentru organizarea și efectuarea recensământului populației și locuințelor, emite acte administrative cu caracter individual și normativ;

b) elaborează și aprobă planul de acțiuni, metodologia, lista variabilelor de recensământ, instrumentarul de recensământ (chestionare, instrucțiuni, manuale pentru personalul de recensământ, clasificări, nomenclatoare și alte documente) și programul de diseminare a rezultatelor;

c) elaborează bugetul recensământului și gestionează finanțele publice alocate pentru recensământ, în conformitate cu principiile bunei guvernări, și raportează privind utilizarea acestora, în modul stabilit;

d) planifică și efectuează lucrările de organizare și testare pentru recensământ, cum ar fi, însă nelimitându-se la: recensământul de probă, accesul la date individuale din surse administrative și private, testarea instrumentarului de recensământ, a sistemelor informaționale, aplicațiilor și infrastructurii tehnice, ancheta postrecenzare;

e) planifică și desfășoară în comun cu entitățile de resort campania de comunicare și promovare a recensământului;

f) determină necesarul de personal temporar de recensământ și asigură recrutarea, instruirea, coordonarea și monitorizarea activității acestuia;

g) asigură crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea sistemelor informaționale necesare pentru colectarea, prelucrarea și validarea datelor, cu asigurarea confidențialității datelor și a protecției împotriva prelucrării neautorizate sau ilegale și împotriva pierderii, distrugerii sau a deteriorării accidentale prin măsurile tehnice, organizatorice și administrative implementate;

h) prelucrează datele cu caracter personal colectate de la populație și preluate/accesate din registre și alte surse de date administrative și private cu privire la persoanele și locuințele ce fac obiect al recensământului, cu asigurarea securității adecvate a acestora, și le stochează în sistemele informaționale ale BNS;

i) realizează procesarea datelor de recensământ;

j) publică rezultatele preliminare și finale ale recensământului, conform programului de diseminare, inclusiv diseminează statistici naționale ca parte a sistemului statistic global și a celui european;

k) constată contravenții și aplică sancțiuni conform Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008;

l) externalizează realizarea unor activități specifice de recensământ, cu asigurarea protecției datelor, a confidențialității statistice și a independenței profesionale, prin instituirea măsurilor de monitorizare și control asupra modului de desfășurare a acestor activități;

m) dispune de alte atribuții și responsabilități prevăzute de legislația privind statistica oficială.

Articolul 19. Comisia națională și comisiile teritoriale pentru recensământul populației și locuințelor

(1) Comisia națională pentru recensământul populației și locuințelor (în continuare – *Comisie națională*) este un organ consultativ, fără personalitate juridică, instituit în scopul oferirii de suport pentru organizarea și efectuarea recensământului.

(2) Comisia națională este constituită din președinte, doi vicepreședinți, secretar, membri cu drept de vot și membri fără drept de vot, care își exercită funcțiile fără a fi remunerați.

(3) Comisiile teritoriale pentru recensământul populației și locuințelor (în continuare – *Comisii teritoriale*) sunt organe consultative, fără personalitate juridică, instituite în scopul oferirii de suport pentru organizarea și efectuarea recensământului la nivel teritorial. Activitatea Comisiilor teritoriale este coordonată de Comisia națională.

(4) Componenta și regulamentul Comisiei naționale și al Comisiilor teritoriale sunt aprobate prin hotărâre a Guvernului.

(5) În scopul atingerii obiectivelor prevăzute de prezenta lege, Comisia națională exercită următoarele atribuții:

a) asigură suport BNS la accesarea și prelucrarea datelor individuale, inclusiv a datelor cu caracter personal din sursele administrative și private, și facilitează colaborarea cu autoritățile, instituțiile și alte entități publice în scopul bunei desfășurări a recensământului;

b) avizează programul de diseminare a rezultatelor recensământului elaborat de BNS;

c) aprobă planul măsurilor de asigurare a securității personalului temporar de recensământ și a materialelor, inclusiv a dispozitivelor electronice mobile, pe perioada de recenzare, elaborat de Inspectoratul General al Poliției și Inspectoratul General de Carabinieri și coordonat în prealabil cu BNS;

d) examinează și prezintă recomandări la proiectul planului de acțiuni privind realizarea recensământului, metodologia, lista variabilelor de recensământ și instrumentarul de recensământ;

e) examinează și înaintează propuneri la proiectul de buget al recensământului și asupra proiectului de raport privind rezultatele recensământului.

Articolul 20. Atribuțiile și responsabilitățile entităților care contribuie la organizarea și efectuarea recensământului

Atribuțiile și responsabilitățile altor entități indicate la art. 3 alin. (2) pct. 2) în cadrul organizării și efectuării recensămintelor se stabilesc de către Guvern.

**Capitolul IV
CONFIDENȚIALITATEA STATISTICĂ ȘI PROTECȚIA DATELOR**

Articolul 21. Confidențialitatea statistică

(1) Datele individuale colectate la recensământ constituie date confidențiale și nu pot fi utilizate pentru stabilirea unor drepturi și obligații pentru unitățile statistice la care se referă și nici nu pot servi drept probe în judecată.

(2) Asigurarea confidențialității statistice se realizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială și cu alte acte normative din domeniul statisticii oficiale.

Articolul 22. Protecția datelor

(1) Colectarea, prelucrarea și stocarea datelor cu caracter personal se efectuează cu asigurarea securității adecvate a acestora, inclusiv a protecției împotriva prelucrării neautorizate sau ilegale și împotriva pierderii, distrugerii sau a deteriorării accidentale prin măsurile tehnice, organizatorice și administrative implementate.

(2) BNS întreprinde măsuri organizatorice și tehnice necesare pentru a asigura conformitatea și securitatea prelucrării datelor cu caracter personal, la toate etapele recensământului: planificare, colectare, procesare, evaluare, diseminare și stocare a datelor, în conformitate cu Legea nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială și Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

**Capitolul V
RĂSPUNDEREA JURIDICĂ**

Articolul 23. Răspunderea juridică

Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală.

**Capitolul VI
DISPOZIȚII FINALE**

Articolul 24. Dispoziții finale

(1) Guvernul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea actelor normative în vigoare în corespundere cu prezenta lege;

b) va aduce actele sale normative în conformitate cu prezenta lege;

c) va aproba actele normative necesare pentru implementarea prezentei legi.

(2) Recensământul în Republica Moldova în cadrul runde mondiale 2020 va fi efectuat în anul 2024.

(3) La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea nr. 90/2012 cu privire la recensământul populației și al locuințelor din Republica Moldova în anul 2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 126-129, art. 407), cu modificările ulterioare.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind recensământul populației și locuințelor

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea proiectului de Lege privind recensământul populației și locuințelor (în continuare *recensământ* sau *RPL*) a fost elaborat de către Biroul Național de Statistică (BNS) cu suportul Fondului Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul de hotărâre a Guvernului, este elaborat în scopul îndeplinirii prevederilor legale stabilite la art. 17 alin. (2) al Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, dar și având în vedere Rezoluția adoptată la a 46-a sesiune a Comisiei de Statistică a Organizației Națiunilor Unite¹, prin care statele membre sunt chemate să efectueze cel puțin un recensământ în Runda mondială de recensământ 2020, care cuprinde anii 2015-2024 și luând în considerare angajamentele asumate la Capitolul 6, art. 41-46 din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte (ratificat la 02.07.2014 prin Legea nr. 112/2014), care se referă la alinierea treptată a legislației Republicii Moldova la acquis-ul UE în domeniul statisticii.

Astfel, proiectul legii are drept scop crearea cadrului legal necesar pentru realizarea viitoarelor RPL în Republica Moldova, dar și excluderea vidului legislativ, având în vedere că ultimul recensământ a fost realizat în anul 2014, care a fost reglementat prin lege dedicată, a cărei efect de reglementare s-a consumat în anul 2014.

Elaborarea cadrului legislativ pentru efectuarea următorului recensământ al populației și locuințelor este prevăzută la p. 1.9.1, capitolul I. Buna Guvernare din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.235/2021.

Având în vedere lipsa surselor de date care să permită producerea indicatorilor privind populația rezidentă² (precum și a celor de structură demografică, socială și economică), condițiile de locuit ale gospodăriilor populației și clădirile în care se situează locuințele acestora la nivel de cea mai mică unitate administrativ teritorială, efectuarea recensământului este de o importanță deosebită, recensământul fiind cea mai complexă cercetare statistică care se realizează cu acoperire totală (exhaustivă) asigurând, astfel, informațiile dezagregate necesare până la nivel detaliat în profil teritorial.

Informațiile colectate la recensământ, direct de la populație și indirect din surse administrative de stat și private relevante, sunt prelucrate ulterior, în special pentru: i) calculul numărului populației rezidente a Republicii Moldova la data de referință a recensământului, dar și servesc drept bază pentru estimările anuale postcenzitare, cu dezagregare la nivel detaliat în profil teritorial: raioane/municipii, orașe, comune; ii) calculul indicatorilor statistici de recensământ, cu dezagregare teritorială; iii) constituirea bazei de sondaj pentru alte cercetări statistice în gospodăriile populației.

Astfel, grupul țintă al rezultatelor recensământului îl reprezintă întreaga populație a țării care va beneficia, în mod direct, în urma organizării și desfășurării recensământului populației și

¹ <https://undocs.org/en/E/RES/2015/10>

² Totalitatea persoanelor cu cetățenia Republicii Moldova, cetățenie străină sau fără cetățenie, care, la data de referință a recensământului, au reședința obișnuită pe teritoriul țării, adică locul în care o persoană își petrece în mod normal perioada de odihnă zilnică, indiferent de absențele temporare în scopul odihnei, al concediului/vacanței, vizitelor la rude și prieteni, afacerilor, tratamentului medical, pelerinajelor religioase.

locuințelor, de statistici relevante, fiabile și actualizate, dezagregate pe diverse caracteristici demografice, sociale și economice și diferite niveluri teritoriale. De asemenea, în mod indirect, rezultatele finale ale recensământului, precum și cele ce se vor produce în următoarea perioadă postcenzitară, vor permite elaborarea unor politici bazate pe date statistice care reflectă realitatea demografică, economică și socială a țării.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul legii este elaborat având în vedere angajamentele țării noastre asumate la Capitolul 6, art. 41-46 din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte (ratificat la 02.07.2014 prin Legea nr. 112/2014), care se referă la alinierea treptată a legislației Republicii Moldova la acquis-ul UE în domeniul statisticii.

Proiectul de lege transpune parțial prevederile Regulamentului (CE) nr. 763/2008 al Parlamentului European și al Consiliului Uniunii Europene din 9 iulie 2008 privind recensământul populației și al locuințelor, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 218 din 13.08.2008 care instituie reguli comune pentru furnizarea decenală de date complete referitoare la populație și locuințe. Modalitatea de transpunere a normelor din Regulament este prevăzută în Tabelul de concordanță.

Proiectul legii este elaborat în conformitate cu **Recomandările Conferinței Statisticienilor Europeni** pentru Recensămintele populației și al locuințelor, runda 2020, a Comisiei Economice a Organizației Națiunilor Unite pentru Europa³ (UNECE) și cu **Principiile și recomandările pentru Recensămintele populației și al locuințelor**, ONU, Revizia 3⁴.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În Republica Moldova, organizarea și efectuarea recensămintelor anterioare era reglementată prin adoptarea actelor normative specifice fiecărui recensământ. Astfel, recensământul precedent al populației și locuințelor, efectuat în 2014, a fost reglementat de Legea nr. 90/2012 *cu privire la recensământul populației și al locuințelor din Republica Moldova în anul 2014*.

Prezentul proiect de lege, schimbă modul de reglementare a recensămintelor, sub forma instituirii unor norme-cadru de reglementare, care sunt aplicabile tuturor recensămintelor viitoare. Acest aspect va permite eficientizarea organizării și efectuării recensămintelor, reducerea resurselor administrative și bugetare pentru elaborarea și adoptarea cadrului de reglementare, dar și edificarea memoriei operaționale în acest sens.

Scopul prezentului proiect de lege este de a reglementa organizarea și efectuarea recensămintelor, care implică procesul de planificare, colectare, prelucrare, evaluare și diseminare a datelor despre persoane (caracteristici demografice, sociale și economice) și locuințele acestora și pentru producerea indicatorilor statistici de recensământ.

Scopul recensământului este de a oferi informații de interes public despre populație și locuințe pentru elaborarea, monitorizarea și evaluarea politicilor, argumentarea deciziilor de dezvoltare umană, pentru cercetarea științifică și dezvoltarea mediului de afaceri. Rezultatele recensământului reprezintă informații esențiale de interes public pentru elaborarea, monitorizarea și evaluarea politicilor, pentru argumentarea deciziilor de dezvoltare umană, pentru cercetarea științifică și pentru dezvoltarea mediului de afaceri.

³ https://unece.org/DAM/stats/publications/2015/ECECES41_EN.pdf

⁴ https://unstats.un.org/unsd/demographic-social/Standards-and-Methods/files/Principles_and_Recommendations/Population-and-Housing-Censuses/Series_M67rev3-E.pdf

Proiectul de lege stabilește cerințele generale privind organizarea și efectuarea recensămintelor, iar ulterior, prin hotărâre de Guvern și acte normative ale BNS, vor fi reglementate particularitățile tehnico-metodologice și detaliile organizării și desfășurării pentru recensământul din fiecare rundă, în corespundere cu perioada recomandată de Organizația Națiunilor Unite. Prin Rezoluția E/RES/2015/10 a Organizației Națiunilor Unite, statele membre sunt îndemnate să efectueze cel puțin un recensământ în runda mondială de recensământ 2020, care cuprinde anii 2015-2024.

Astfel, art. 24, alin. (2) al proiectului legii prevede că, RPL din runda 2020 va fi organizat în Republica Moldova în anul 2024. Următoarele recensăminte vor fi realizate la intervale regulate de timp de cel puțin o dată la 10 ani sau, altfel spus, Republica Moldova urmează să efectueze cel puțin un recensământ în fiecare rundă de recensământ. Aceasta nu neapărat înseamnă că în runda următoare a recensămintelor (2030) anul efectuării recensământului urmează să fie 2034; conform recomandărilor Uniunii Europene, pentru fiecare rundă de recensământ se recomandă efectuarea recensământului, în anul care se termină cu cifra 1, respectiv anul 2031 pentru runda 2030 etc.

Alte prevederi principale ale proiectului conțin:

- scopul și obiectivul RPL;
- atribuțiile BNS la planificarea și pregătirea RPL, colectarea, procesarea, analiza și evaluarea datelor, și diseminarea rezultatelor recensământului (art.16);
- atribuțiile Comisiei Naționale pentru Recensământul Populației și Locuințelor (CNRPL) care este un organ consultativ, fără personalitate juridică, instituită în scopul oferirii de suport pentru organizare și efectuarea recensământului (art.19);
- unele atribuții pentru entitățile care participă și contribuie la organizarea și efectuarea recensământului care asigură acces BNS la datele administrative de stat și private relevante, oferă suport la recenzarea populației cu statut special sau la identificarea grupurilor de populație pe care le reprezintă (art.3);
- metodele de realizare a recensământului care oferă posibilitatea de a efectua (art.12): (a) un recensământ tradițional prin colectarea datelor în teren de la întreaga populație, inclusiv prin autorecenzare (online), (b) un recensământ pe bază de registre, prin utilizarea datelor administrative din bazele de date ale persoanelor juridice de drept public și privat, (c) o combinație de recensământ tradițional (un chestionar scurt cu câteva variabile colectate de la întreaga populație) și cercetare prin sondaj (un chestionar lung cu mai multe variabile), (d) o combinație a metodelor de recensământ enumerate mai sus;
- dreptul BNS de a accesa date administrative de la autorități administrative centrale, inclusiv autorități publice autonome, instituții publice, întreprinderi de stat și persoane juridice de drept privat pentru a fi utilizate la producerea indicatorilor statistici de recensământ (art.13);
- dreptul BNS de colectare și prelucrare a datelor cu caracter personal (art.18 lit. h) pentru atingerea scopului recensământului și anume de a oferi informații esențiale de interes public pentru elaborarea, monitorizarea și evaluarea politicilor, pentru argumentarea deciziilor de dezvoltare umană, pentru cercetarea științifică și pentru dezvoltarea mediului de afaceri, prin asigurarea securității adecvate a acestora, inclusiv protecția împotriva prelucrării neautorizate sau ilegale și împotriva pierderii, distrugerii sau a deteriorării accidentale prin măsurile tehnice, organizatorice și administrative implementate (art.22);
- unitățile de recenzare (art.3) și informațiile colectate la recensământ (art.11); data de referință a recensământului (art.6) și obligativitatea de participare a populației la recensământ pentru a asigura caracterul exhaustiv al recensământului (art.7);
- finanțarea recensământului (art.8);
- campania de comunicare și promovare necesară de a informa populația despre scopul și obiectivul recensământului, de a o convinge să participe la recensământ și de a obține suportul persoanelor de drept public și privat la organizarea și efectuarea RPL;

- diseminarea rezultatelor recensământului tuturor utilizatorilor (art.16) prin asigurarea confidențialității statistice;
- termenele și modalitățile de stocare a datelor etc.

Elementele noi ale acestui proiect, în comparație cu prevederile legii anterioare privind RPL - nr. 90/2012 cu privire la recensământul populației și al locuințelor din Republica Moldova în anul 2014, sunt:

- proiectul legii are drept scop crearea unui cadru general de reglementare pentru viitoarele recensăminte ale populației și locuințelor din Republica Moldova pentru producerea indicatorilor statistici de recensământ;
- stipularea periodicității recensămintelor - de cel puțin o dată la 10 ani;
- perioada de colectare a datelor de recensământ va fi stabilită prin hotărâre de Guvern;
- abilitarea BNS cu atribuții necesare și eficiente pentru emiterea actelor administrative individuale și actelor administrative normative, inclusiv a actelor cu titlu de recomandare și ghidare, care va permite interacțiunea cu instituțiile și autoritățile publice dar și entitățile private, pentru repartizarea promptă a sarcinilor și responsabilităților necesare privind organizarea și efectuarea recensământului;
- includerea cerințelor specifice de conformitate și securitate la prelucrarea datelor individuale, pentru a asigura un nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal;
- posibilitatea de selectare a metodei de efectuare a recensământului conform art. 12, asigurând, în măsura posibilităților, caracteristicile esențiale ale recensământului.. Pe termen lung se prevede excluderea, în totalitate a participării directe a respondenților la realizarea recensământului, astfel trecând de la un recensământ tradițional la un recensământ bazat pe registre. Spre exemplu, din țările Comisiei Economice a Organizației Națiunilor Unite pentru Europa, încă în runda 2010, 11 (din total 56) țări au trecut de la recensământul tradițional la un recensământ combinat sau bazat în totalitate pe registre;
- atribuirea unui identificator statistic (unic, generat în scopuri exclusiv statistice în urma aplicării asupra fiecărui IDNP (numărul de identificare de stat al persoanei fizice) a unui algoritm specific de pseudonimizare utilizat într-o bază de date sau în orice listă de unități statistice. Aceasta va permite prelucrarea datelor colectate (fie direct de la persoane, fie indirect din surse administrative sau private) prin asigurarea unui nivel de securitate și confidențialitate adecvat în ceea ce privește riscurile prezentate de prelucrarea și caracterul informațiilor, conform principiilor stabilite de legislația privind protecția datelor cu caracter personal.

5. Fundamentarea economico-financiară

Bugetul total estimativ al recensământului populației și locuințelor, propus pentru anul 2024 este estimat la 329,2 milioane lei (cca 16,3 milioane euro), inclusiv aproximativ 36,8 milioane lei pentru modulul agricol. Bugetul total include lucrările de pregătire a RPL, desfășurarea acestuia și diseminarea rezultatelor finale, fiind distribuit până în anul 2026. Bugetul cuprinde următoarele costuri principale:

- 1) **Salarizarea și instruirea personalului RPL.** Cheltuielile pentru salarizarea personalului adițional angajat în cadrul BNS pentru perioada pregătirii, desfășurării recensământului și procesării datelor sunt estimate la 225,7 milioane lei (68,6% din totalul bugetului RPL). **Instruirea personalului la recensământ** este estimată la 5,5 milioane lei (1,7% din bugetul total). În total, este planificată instruirea și antrenarea în activitățile de RPL a unui număr de cca 9300 persoane, care vor efectua activități de pregătire și efectuare a recensământului propriu zis.
- 2) **Tehnologiile informaționale** (achiziționarea echipamentului, inclusiv a tabletelor și sistemelor informatice) și **procesarea datelor** reprezintă 19,4% din bugetul total sau 63,9 milioane lei.

- 3) Desfășurarea activității de *actualizare a hărților în teren*, prin colectarea coordonatelor X și Y pentru fiecare clădire și locuință de pe teritoriul Republicii Moldova este estimată la 6,7 milioane lei sau 2,0%.
- 4) Realizarea *recensământului de probă* este preconizată în anul 2023. Aceasta este o activitate cheie pentru pregătirea conformă a RPL, reprezentând un exercițiu de testare a recensământului general, dar la o scară mai mică. Bugetul pentru această activitate reprezintă cca 5,7 milioane lei (sau 1,7% din total buget al RPL).
- 5) *Campania de comunicare și publicitate a lucrărilor RPL*, care include activități de informare a populației despre recensământ, de la etapa de pregătire a RPL până la diseminarea rezultatelor, reprezintă 1,0% din bugetul total de recensământ sau 3,2 milioane lei.
- 6) *Altele cheltuieli*, care reprezintă 5,6% din bugetul total, includ alte costuri, inclusiv ce țin de servicii de transport, închirieri, consumabile, imprimare materiale, cheltuieli privind gestionarea riscurilor în anul de colectare a datelor etc.

BNS a beneficiat și/sau beneficiază în prezent de asistență tehnică din partea unor parteneri de dezvoltare, care a permis realizarea unor activități importante pentru pregătirea către următorul recensământ, în particular a: Fondului Națiunilor Unite pentru Populație (UNFPA), Agenției Elvețiene pentru Cooperare și Dezvoltare (SDC), India-UN Development Partnership Framework, a Uniunii Europene (în cadrul proiectului UE "Sprijin pentru statistică în cadrul Reformei Administrației Publice" (PARSTAT)), precum și din partea Institutului Național de Statistică din România.

Totodată, este planificat sprijin important din partea Uniunii Europene în valoare de 2 milioane euro pentru pregătirea RPL, în cadrul instrumentului de cooperare *NDICI*, planificat pentru anii 2022-2023.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Pentru asigurarea implementării prevederilor proiectului legii, va fi necesară abrogarea și/sau modificarea unor acte normative care reglementează aspecte vizate de prezentul proiect de lege.

La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă *Legea nr. 90/2012 cu privire la recensământul populației și al locuințelor din Republica Moldova în anul 2014*, care a căzut în desuetudine, întrucât prevede expres norme privind recensământul populației și al locuințelor din anul 2014.

Sunt necesare modificări la unele acte normative, cum ar fi:

1. *Legea nr.93 din 26.05.2017 cu privire la statistica oficială* (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 216-228/349 din 30.06.2017) – armonizarea terminologiei utilizate, a drepturilor BNS de a consuma date individuale inclusiv cu caracter personal;
2. *Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal* (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2011, nr. 170-175, art. 492) – uniformizarea terminologiei la cerințele Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială, inclusiv la cadrul juridic european – Regulamentul General privind Protecția Datelor nr. 679/2016;
3. *Codul contravențional al Republicii Moldova* aprobat prin Legea nr. 218/2008 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, Nr. 78-84 art. 100) – adaptarea instrumentelor coercitive de care dispune BNS, în scopul stabilirii obligativității participării la recensământ și contracarării eventualelor utilizări neconforme a datelor individuale colectate în scopuri statistice;

4. *Codul muncii al Republicii Moldova* aprobat prin Legea nr. 154/2003 (Monitorul Oficial, 2003, Nr. 159-162 art. 648) – salariații care se autorecenzază online să aibă dreptul la o zi liberă, pentru încurajarea utilizării cu predilecție acestei metode etc.

Pentru aducerea în concordanță a cadrului legal, BNS a elaborat proiectul de modificare și completare a unor acte normative care la momentul actual se află la etapa de avizare și consultări publice (proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind modificarea unor acte normative , nr. unic: 378/BNS/2022).

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul legii privind recensământul populației și locuințelor a fost consultat în cadrul ședinței Comitetului Consultativ Tehnic Internațional (International Technical Advisory Board - ITAB) organizat pe data de 30.06.2021, cu suportul Fondului ONU pentru Populație (UNFPA Moldova), cu participarea experților internaționali cu vastă experiență în domeniul recensămintelor și în demografie, cât și a reprezentanților autorităților publice și altor instituții naționale. Din partea participanților a fost propus un set de recomandări care au fost ulterior încorporate în proiectul legii.

În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind recensământul populației și locuințelor a fost plasat pe portalul www.particip.gov.md și pe pagina web oficială a Biroului Național de Statistică www.statistica.gov.md, pe 18.02.2022.

Proiectul hotărârii Guvernului a fost prezentat, în modul stabilit, spre avizare autorităților competente pe 03.03.2022 și plasat pentru consultări publice pe portalul www.particip.gov.md și pe site-ul BNS (www.statistica.gov.md) La prima etapă a procesului de avizare, proiectul a fost avizat de 27 de autorități/instituții publice, din care 9 nu au avut obiecții și propuneri, iar 18 au avizat proiectul cu unele obiecții și/sau propuneri.

Proiectul definitivat al hotărârii Guvernului a fost prezentat spre avizare repetată tuturor instituțiilor interesate, fiind plasat, pentru consultări publice și pe pagina web a BNS, precum și pe platforma guvernamentală www.particip.gov.md pe 24.05.2022. În cadrul procesului de avizare repetată, Proiectul a fost avizat de 27 de autorități/instituții publice, din care 16 nu au avut obiecții și propuneri, 11 entități au avizat proiectul cu unele obiecții și/sau propuneri.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul de hotărâre a Guvernului *cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind recensământul populației și locuințelor* a fost definitivat în corespundere obiecțiile și recomandările din raportul de expertiză anticorupție al Centrului Național Anticorupție nr. ELO22/7998 din 03.06.2022.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Obiecțiile și propunerile Centrului de Armonizare a Legislației au fost luate în considerare la definitivarea proiectului de lege și a Tabelului de concordanță.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul de hotărâre a Guvernului *cu privire la aprobarea proiectului de Lege privind recensământul populației și locuințelor* a fost definitivat în corespundere cu constatările expertizei juridice expuse în avizele Ministerului Justiției nr. 04/3122 din 04.04.2022 și nr. 04/4834 din 01.06.2022.

Director general
al Biroului Național de Statistică

Digitally signed by Cara Oleg
Date: 2022.06.07 13:29:36 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Oleg CARA